

T.C.
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI
Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : 68866864-719

Konu : BİLGE Gümrük Projesi

RİSK YÖNETİMİ VE KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

- İlgi: a) 29.06.2017 tarihli 26077127 sayılı yazınız.
b) 06.07.2017 tarihli 26313765 sayılı yazımız
c) 04.07.2017 tarihli 26219016 sayılı yazınız.

İlgi (c)'de kayıtlı yazınız eki, BİLGE Sisteminin yenilenmesi projesi kapsamında yüklenici firma tarafından hazırlanan ve projenin teknik şartnamesi uyarınca 30.06.2017 tarihinde Bakanlığımıza teslim edilen dosyalar incelendi.

Konuya ilişkin Genel Müdürlüğümüz görüşlerine, aşağıda yer alan **“Bilge Gümrük Projesi – 30/06/2017 Tarihli Dokümanlara İlişkin Gümrükler Genel Müdürlüğü Görüşleri”** başlığı altında ve Genel Müdürlüğümüz görev alanına giren konular itibarıyla bölümlere ayrılmış olarak yer verilmektedir. BİLGE Sisteminin yenilenmesi projesi kapsamında yüklenici firma tarafından hazırlanan iş akışlarının ve süreç analizlerinin aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde yeniden gözden geçirilmesi ve güncellenmesine ihtiyaç bulunduğu değerlendirilmektedir.

İlgi (c)'de kayıtlı yazınız eki belgelerin çok teknik ve kapsamlı olması ve projenin önemi dikkate alındığında, belgeleri hazırlayan kişilerin ve Genel Müdürlüğümüzün ilgili personelinin katılımıyla düzenlenecek bir toplantı ortamında konunun değerlendirilmesi halinde daha verimli sonuçlar alınabileceği düşünülmektedir.

Bilgi ve gereğini arz ederim.

Mustafa GÜMÜŞ
Genel Müdür V.

EKLER:

Ek-1: Tebliğ

Ek-2: Tablo

Ek-3: Güncellenmiř Dahilde İşleme İř Akış şemaları

Ek-4: Görüşler İřlenmiř "NCTS.SRS.v.1.1" Belgesi

BİLGE Gümrük Projesi Kapsamında
30/06/2017 Tarihinde Bakanlığımıza Teslim Edilen Dosyalara İlişkin
Gümrükler Genel Müdürlüğü Görüşleri

1. TIR Sistemi Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

1.1. TIR/Transit Takip Programı (TIR) Yazılım Gereksinimleri Özellikleri Dokümanı'nda yer alan:

1.1.1. “Ürün Perspektifi” şemasına Elektronik Taşıt Onay Belgesi Sistemi (ETOBS)’nin de eklenmesi gerekmektedir.

1.1.2. “TIR İş Süreçleri” başlığı altında yer alan iş süreçlerinin ilgi (b)'de kayıtlı yazımızda belirtilen hususlara uygun olarak güncellenmesi gerekmektedir.

1.1.3. 11/02/2017 tarihli ve 29976 sayılı Resmi Gazete’de, Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No:1)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (TIR İşlemleri) (Seri No:6) yayımlanmıştır. Fakat TIR/Transit Takip Programı (TIR) Yazılım Gereksinimleri Özellikleri Dokümanında “İş Kuralları” başlığı altında yer alan Gümrük Genel Tebliği (TIR İşlemleri) (Seri No: 1)’e ilişkin hükümlerin güncel mevzuat hükümlerini yansıtmadığından, dokümanda yer alan tebliğ hükümlerinin bir örneği ilişikte gönderilen (Ek-1) Tebliğ hükümleri çerçevesinde güncellenmesi gerekmektedir.

1.2. “İş Akış Şemaları” dosyasında yer alan “TIR Giriş” alt dosyası ile ilgili görüşler:

1.2.1. “<<TIR>> VOLET-1’in tescil edilmesi” işleminden sonra “<<Özet Beyan>> Hat kriterinin belirlenmesi” iş akışına yer verilmiştir. Gümrük Yönetmeliği’nin 61 inci maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde TIR Karnesi kapsamı eşya için özet beyan aranmayacağı hüküm altına alınmış olup, TIR Karnesi kapsamında taşınan eşya için BİLGE Sisteminde düzenlenen özet beyan, TIR Karnesi işlemlerinin yapıldığı TIR/Transit Takip Programı ile BİLGE Sistemi arasında karşılıklı olarak, doğrudan veri aktarma mekanizmasının bulunmaması nedeniyle, eşyanın başka bir gümrük rejimine tabi tutulabilmesi için oluşturulmuş teknik bir çözümdür. Bu şekilde oluşturulan "özet beyan" gerçek ve hukuki anlamda bir özet beyan değildir. Bu kapsamda, giriş gümrük idaresinde bir “özet beyan” yoktur. TIR Karnesi kapsamında eşya taşınması yaparak ülkemize giriş yapan TIR aracına ilişkin olarak hat kriteri TIR Karnesine göre belirlenmektedir.

1.2.2. TIR Giriş alt klasörü başta olmak üzere tüm TIR Karnesi kapsamında yapılan taşımalara ilişkin olarak belirlenen kırmızı hat kriterinde X-Ray’e sevk olarak gösterilmiştir. Kırmızı hatta sevk edilmiş her TIR aracı X-Ray’e sevk edilmemekte, fiziki muayene yapılmaktadır. Ayrıca, X-Ray’e sevk işlemi araç gümrük sahasına girişinden çıkışına kadar

her aşamada muhafaza, muayene ve tescilde görevli gümrük memurunca yapılması mümkündür.

1.3. “İş Akış Şemaları” dosyasında yer alan “VOLET-1 İşlemleri” alt dosyası ile ilgili görüşler:

TIRCUS ve TIR-EPD Programlarından ön beyan verilerinin alındığı ifade edilmiştir. TIR Karnesi himayesinde taşınan eşya için taşıtın giriş gümrük idaresine varışından önce TIRCUS ve TIR-EPD üzerinden ön beyan verebilmektedir. Fakat mevcut durumda Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkış işlemleri için TIRCUS üzerinden ön beyan gönderilememektedir.

1.4. “İş Akış Şemaları” dosyasında yer alan “VOLET-2 İşlemleri” alt dosyası ile ilgili görüşler:

1.4.1. <<TIR>> Hat Kriteri iş akışı ifadesine yer verilmiş olup, boşaltma işlemlerinde hat kriteri çalışmamaktadır. Fakat parsiyel boşaltma var ise ve VOLET-1 sevk işleminde gümrük idaresi bazlı hat kriteri çalışmaktadır.

1.4.2. Muayene Kontrol (özet beyan) iş akışı ifadesinde kontrol özet beyanda değil TIR Karnesi üzerindedir.

1.4.3. Genel olarak VOLET-1 ve VOLET-2 işlemleri iş akışları incelendiğinde sadece sınır işlemlerine ilişkin iş akışlarına yer verilmiş olup, antrepo ve/veya geçici depolama yerlerinden yük alınarak başlatılacak TIR Karnesi kapsamında yapılan transit işlemleri (TRN, TRNİHR) (açma işlemleri) ile hareket gümrük idaresindeki VOLET-1 işlemlerine iş akış şemasında değinilmemiştir. Ayrıca, varış gümrük idaresindeki VOLET-2 işlemleri ile antrepo/geçici depolama yerlerine boşaltma işlemleri ve bu alanlardan başka gümrük idareleri veya antrepo/geçici depolama yerlerine sevk işlemlerine de yer verilmediği anlaşılmıştır.

1.5. “İş Akış Şemaları” dosyasında yer alan “TIR Çıkış” alt dosyası ile ilgili görüşler:

X-Ray’e sevk işlemi araç gümrük sahasına girişinden çıkışına kadar her aşamada muhafaza, muayene ve tescilde görevli gümrük memurunca yapılması mümkün olup, tescil işlemi öncesinde muhafaza memurunca veya tescil aşamasında tescil ile görevli gümrük memurunca X-Ray’e sevk edilmesi durumunda, X-Ray sevk bilgisi tescil işleminin tamamlanması ile belli olmakta olup, yüklenici firma tarafından yapılan iş akışlarında şemalandırıldığı gibi tescil işlemi tamamlanmadan aracın X-Ray’e sevkli olup olmadığı bilinmemekte ve X-Ray sevk yapılmamaktadır. Bu kapsamda, “X-Ray sevk var mı?” iş akışının “VOLET-1 tescil” iş akışından sonra alınması gerekmektedir.

1.6. “İş Akış Şemaları” dosyasında yer alan “Taşıt Onay İzni” alt dosyası ile ilgili görüşler:

1.6.1. Taşıt Onay İzni” olarak bir izin işlemi bulunmamakta olup, “Taşıt Onay Belgesi”

Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlükleri tarafından yetki verilen gümrük idarelerince Elektronik Taşıt Onay Belgesi Sistemi (ETOBS) kullanılarak düzenlenmektedir. Bu nedenle "Taşıt Onay İzni" ifadesinin "Taşıt Onay Belgesi" olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

1.6.2. Taşıt Onay Belgesi'nin ETOBS üzerinde düzenlenmesine ilişkin olarak ise iş akışlarında belirtilen "Başvuru Red Belgesi" olarak bir belge ve ETOBS üzerinde böyle işlem bulunmamakta olup, belgenin düzenlenmesine ilişkin bir eksiklik olması durumunda eksiklerin tamamlanması için gerekli bilgiler şifahi olarak taşıyıcıya bildirilmektedir.

1.7. Türkiye Gümrük Bölgesinden başlayacak olan TIR Karnesi kapsamı taşımalarda ön beyan programları üzerinden açma işlemleri (antrepo, özet beyan, ihracat beyannamesi) yapılarak, kalem bazında eşya bilgileri ile taşımaya ilişkin diğer bilgilerin taşıyıcı firma tarafından gümrük idaresine gönderilmesi ve buna bağlı olarak memur işlemlerinin de bu bilgiler üzerinden yerine getirilmesi gerektiği; bu nedenle yeni BİLGE yazılımında bu hususlara da yer verilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

2. İhracat Rejimi Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

2.1. "BİLGE Gümrük İyileştirme Önerileri" başlıklı tablonun 90. sırasında yer alan öneriye iştirak edilmekle birlikte, geri gelen eşyaya ilişkin olarak Maliye Bakanlığı ile çalışmalar yürütülmekle olup adı geçen Bakanlık tarafından önerinin uygun bulunmadığı bilinmektedir. Tablonun 115. sırasında yer alan İhracatçı Birlikleri ile entegrasyon önerisinden neyin kastedildiği anlaşılamamıştır. Tablonun 95. sırasında yer alan "Özel Fatura" ile ilgili önerinin gerçekleştirilmesinin uygun olacağı düşünülmekte olup, tablonun H95 kutusu bu yönde işaretlenerek ekte gönderilmektedir. (Ek-2)

2.2. "İş Akış Şemaları" klasöründe yer alan "Sınır Ticareti Çıkış" şemasında, "Menşe Şehadetnamesi"nin bulunmasına gerek olmadığı; zira, bu belgenin ihtiyari olduğu değerlendirilmektedir. "Sınır Ticareti Giriş" şemasında, birtakım maddi hataların bulunduğu (ithalatçı yerine ihracatçı, İl Valiliği yerine ihracatçı birliği onayı gibi) görülmüştür. Bunun yanı sıra, gümrük idaresinde gerçekleştirilmeyen işlemlerin BİLGE iş akışında bulunmasına gerek olmadığı; Sınır Ticaret Belgesi'nin TPS'de kontrol edilen bir belge olması nedeniyle iş akışına bu şekilde dahil edilmesi gerektiği düşünülmektedir. "Özel Fatura"ya ilişkin düzenlenen iş akışının sadece karayolunu içermesi nedeniyle eksik olduğu görülmekte, halihazırda yürütülen "Özel Fatura Projesi"nin iş akışına esas alınması gerekmektedir. "İhracat" iş akışında "ithalat beyannamesi" tescili ile işlemlerin başlatıldığı; İhracatçı Birliği onayının olmadığı; fatura, TPS kontrolü ve TPS kapsamında olmayan diğer belgelerin kontrolüne yer verilmemiş olduğu anlaşılmıştır. İhracat iş akışının kapsamlı şekilde yeniden gözden geçirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. "Kumanya" iş akışının "detaylı beyan"

ile başladığı ancak bundan kastedilenin kumanya kaydının oluşturulması olduğu; beyannamenin tescilinden önce gümrük memurunun fatura ve eşya teslim listesini kontrol ettiği görülmektedir. Beyannamenin tescilinden önce belge kontrolü yapılamayacağından söz konusu iş akışının da tekrar gözden geçirilmesi gerektiği değerlendirilmektedir. Ayrıca, iş akışlarının incelenmesinden "ihrakiye" iş akışına hiç yer verilmediği; kumanyaya ilişkin iş akışının ise yalnızca denizyolunu ihtiva ettiği görülmüştür. Dolayısıyla, kumanya ve ihrakiyeyle ilgili iş akışlarının yeniden düzenlenmesi gerekmektedir. Buna ilaveten, genel olarak, tescil ve onay aşamalarının birleştirildiğinin de hazırlanacak iş akışlarında göz önünde tutulması gerekmektedir.

3. Geçici İthalat ve Hariçte İşleme Rejimleri Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

3.1. Araç Devri ile ilgili görüşler:

22.04.2011 tarihli, 27913 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Geçici İthal Edilen Kara Taşıtlarına İlişkin Gümrük Genel Tebliği’nde (Seri No: 1) geçici ithalat rejimi tam muafiyet kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan taşıtların devir işlemleri açıklanmış olup, iş akış şemasında söz konusu araç devir işlemlerinin hangi rejim kapsamındaki işlemler için yapıldığına yönelik açıklama yer almamakla birlikte, iş akışında yer verilen bilgilerden söz konusu mevzuat düzenlemesi kapsamındaki taşıtlara ilişkin işlemler olduğu değerlendirilmekte olup, bu kapsamda, aşağıdaki hususların iş akış şeması üzerine eklenmesi gerekmektedir.

3.1.1. “Başvuru Alınması” başlığı ve “Araçın Devri” başlığı altına “Mülkiyet Devri Yapıldığının Belgelendirilmesi” ve “Taşıtın Gümrük Gözetimine Alınması” başlıklarının eklenmesi gerekmektedir.

3.1.2. Taşıt devrine ilişkin işlemler 1 No.lu Taşıt Takip Programı üzerinde gerçekleştirildiğinden “2 No.lu Taşıt Takip Programı” ifadelerinin “1 No.lu Taşıt Takip Programı” olarak düzeltilmesi gerekmektedir.

3.1.3. “2 No.lu Taşıt Takip Programı Araç Durumunun” ifadesinin “1 No.lu Taşıt Takip Programı Taşıt Durumu” olarak düzeltilmesi gerekmektedir.

3.2. Mavi Karne İşlemleri ile ilgili görüşler:

İş akış şemasında mavi karne olarak ifade edilen işlemler, 22.04.2011 tarihli, 27913 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Geçici İthal Edilen Kara Taşıtlarına İlişkin Gümrük Genel Tebliği (Seri No: 1) uyarınca Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Karnesi ile gerçekleştirilmektedir.

3.2.1. Söz konusu Tebliğ uyarınca “mavi karne” başlığının “Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Karnesi” olarak, “Şehadetname” ifadesinin “Geçici Trafik Tescil Belgesi” olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

3.2.2. İş akışında yer alan “Yeni kayıt mı” durumunda, “1 No.lu Taşıt Takip Programı Araç Giriş Kaydının Tamamlanması” ifadesinden sonra “1 No.lu Taşıt Takip Programı Üzerinde MA-Takrir Modülüne Kayıt” ifadesinin eklenmesi gerekmektedir.

3.2.3. İş akışında yer alan “1 No.lu Taşıt Takip Programı Süre Uzatımının Yapılması” ifadesinin “1 No.lu Taşıt Takip Programı MA-Takrir Modülünde Süre Uzatımının Yapılması” olarak düzeltilmesi gerekmektedir.

3.2.4. Ayrıca, Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Karnesine ilişkin söz konusu iş akışları içerisinde taşıtın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici ve kesin çıkışına ilişkin iş akış şemalarının da çıkartılması gerekmektedir.

3.3. Taahhütname İşlemleri ile ilgili görüşler:

3.3.1. “Taşıt 2 Programı” ifadesinin “1 No.lu Taşıt Takip Programı” olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

3.3.2. “Taahhütname Bilgilerinin Kaydedilmesi” ifadesinin “1 No.lu Taşıt Takip Programına Kaydedilmesi” olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

3.4. Geçici İthalat İzin Başvurusunun Değerlendirilmesi ile ilgili görüşler:

3.4.1. “Gümrük İdaresince Başvuru ve İlgili Belgelerin Alınması” tanımlı iş akışındaki (BP3954 kodlu) açıklamada yer alan “Geçici ithalat rejimi kapsamında eşyanın gümrük beyannamesi ile geçici ithalinde Gümrük Yönetmeliği’nin 55 no.lu ekinde yer alan Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri Başvuru Formu doldurularak, söz konusu evraklara aşağıda belirtilen belgelerden biri veya bir kaç da eklenir” ifadesinin “Geçici ithalat rejimi kapsamında eşyanın gümrük beyannamesi ile geçici ithalinde sistem üzerinden yapılan izin başvurusuna aşağıda belirtilen belgelerden biri veya bir kaç da eklenir.” şeklinde değiştirilmesi gerekmektedir.

3.4.2. “Geçici İthalat İzninin Verilmesi” tanımlı iş akışındaki (BP4000 kodlu) açıklamalarda yer alan, “Ancak, ek sürelerle birlikte, 24 aylık süreyi aşan süre uzatımı ancak geçici ithalat konusu eşyanın mülkiyetinin devredilmemesi veya 24 aydan uzun süreli yatırımlarda kullanılması durumlarında yapılabilir.” ifadesinin “Ancak, ek sürelerle birlikte, 24 aylık süreyi aşan süre uzatımı geçici ithalat konusu eşyanın mülkiyetinin devredilmemesi veya 24 aydan uzun süreli yatırımlarda kullanılması durumlarında veya Gümrük Yönetmeliğinin 380 inci maddesinde koşulları belirlenen ambulans hava taşıtları, yangın söndürme hava taşıtları, zirai ilaçlama hava taşıtları ve sıhhi ilaçlama hava taşıtları ile bunların yenilenmesi, ayarı ve muhafazasına yönelik tamir ve bakım için gerekli olan yedek parça, aksesuar ve ekipmanlar için 24 ayı aşan süre uzatımı yapılabilir.” şeklinde değiştirilmesi gerekmektedir.

3.4.3. “Sistem üzerinden geçici ithalat izin süresine yönelik uzatım talebi uygunluğu kontrol edilir.” tanımlı iş akışındaki (BP4052 kodlu) açıklamalardan, 2 no.lu kontrol açıklamasındaki,

“Talebin olumsuz değerlendirilmesi halinde ek tahakkuk/cezaya gidilir.” ifadesinin “Talebin olumsuz değerlendirilmesi halinde eşyanın süresi içinde yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması gerekir.” şeklinde değiştirilmesi gerekmektedir.

3.5. Geçici İthalat ile ilgili görüşler:

Bakanlık Makamının 21.05.2012 tarihli ve 2012/44 sayılı Onay’ı ile uygun bulunan “Gümrük İdarelerinin Standardizasyonu Eylem Planı”nın 2.2 no.lu; “*Tescil ve onay işlemlerinin sistem tarafından yerine getirilerek, muayene işlemleri dahil tüm işlemlerin tek memur eliyle yürütülmesi*” eylemi çerçevesinde “BİLGE Sisteminde Tescil ve Onay Aşamalarının Birleştirilmesi Uygulaması” 23.05.2017 tarihi itibarıyla tüm Gümrük Müdürlüklerine yaygınlaştırılmıştır. Bu nedenle, söz konusu iş akışlarında tescil ve kabul aşamalarının tek işlem olarak gösterilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3.6. Hariçte İşleme İzni ile ilgili görüşler:

3.6.1. “İhracatçı Birliği Genel Sekreterliğine başvuru yapılması” tanımlı iş akışında (B3688 kodlu), “Maden cevheri ve konsantrelerinin izabe edilmesi ve işlenmesi ile kıymetli maden ve taşların işlenmesi amacıyla TC Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilmek istenmesi halinde, gerekli bilgi ve belgelerle birlikte hariçte işleme izni almak üzere maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birliği genel sekreterliklerine yükümlü tarafından sistem üzerinden başvuru yapılır.” ifadesi yer almaktadır.

Hariçte işleme izni almak için maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birliği genel sekreterliklerine sistem üzerinden müracaat edilmesi mümkün değildir. Hariçte işleme rejimi kapsamında bu şekilde bir sistem bulunmamaktadır.

Bu nedenle söz konusu ifadenin, “maden cevheri ve konsantrelerinin izabe edilmesi ve işlenmesi ile kıymetli maden ve taşların işlenmesi amacıyla TC Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilmek istenmesi halinde, gerekli bilgi ve belgelerle birlikte hariçte işleme izni almak üzere maden ihracatçı birliklerinin bağlı olduğu ihracatçı birliği genel sekreterliklerine yükümlü tarafından başvuru yapılır.” olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

3.6.2. “Gümrük idaresine başvuru yapılması” tanımlı iş akışında (BP 3694 kodlu) “Tamir amaçlı, garanti hükümleri uyarınca veya bir imalat hatası nedeniyle TC Gümrük Bölgesi dışına veya serbest bölgelere gönderilen eşyanın ve/veya bu eşyanın ihracından önce ikame ürünün ithalatı için yükümlü tarafından sistem üzerinden ilgili idareye başvuru yapılır.” denilmektedir. Bu ifadede yer alan “sistem üzerinden” ibaresinden gümrük beyannamesinin tescilinin mi kastedildiği anlaşılamamıştır.

Anılan tanım bölümünden mevcut cümleler çıkartılarak “Türkiye Gümrük Bölgesi dışında tamir ettirilmek istenen eşyaya ilişkin hariçte işleme izni, ilgili gümrük idaresi tarafından verilir. Gümrük idaresi tarafından onaylanan beyanname hariçte işleme izni hükmündedir.

Ayrıca izin belgesi düzenlenmez.” ifadelerine yer verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3.6.3. “İzin Süresinin Uzatılması” tanımlı iş akışında; (BP 3822 kodlu) “Gümrükçe verilen Hİİ kapsamındaki ek süre maksimum üç yıl olup, diğer uzatma süreleri de üç yılı aşmayacak şekilde ayarlanır.” ifadesi yer almaktadır. Gümrük idaresince Hİİ kapsamında ek süre verilmesi söz konusu olmadığından anılan ifadenin tanım bölümünden çıkartılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

Bahse konu tanım bölümüne “Hariçte işleme izin belgesine/hariçte işleme iznine verilen süre ve ek sürelerin belirlenmesinde, Gümrük Kanununun 168 inci maddesinde belirtilen 3 (üç) yıllık süre dikkate alınır.” ifadesinin eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3.6.4. “İznin Re'sen Kapatılması” tanımlı iş akışında (BP 3843 kodlu) “Hariçte işleme izin belgesinin orijinal süre ve alınan ek sürelerin bitimi tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde kapatma başvurusunun firmanın bağlı bulunduğu ihracatçı birliğine yapılması gerekir. 1 ay içerisinde kapatma başvurusu yapılmayan belgeler Ekonomi Bakanlığı – İhracat Genel Müdürlüğü tarafından resen kapatılır.” denilmektedir.

Söz konusu ifadenin “Hariçte işleme izin belgesi sahibi firmaların, belge süresi sonundan itibaren 1 ay içerisinde Ekonomi Bakanlığınca (İhracat Genel Müdürlüğü) belirlenen ilgili bölge müdürlüğüne; hariçte işleme izni sahibi firmaların ise izin süresi sonundan itibaren 1 ay içerisinde izni veren bölge müdürlüğüne belge/izin taahhüdünü kapatmak için müracaat etmeleri gerekmektedir. 1 ay içerisinde kapatma müracaatında bulunulmayan hariçte işleme izin belgeleri ilgili bölge müdürlüğünce, hariçte işleme izni taahhüdü ise, izni veren ihracatçı birlikleri genel sekreterliğince resen kapatılır.” olarak değiştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3.6.5. “Taahhüt Kapatma Talebinin Alınması” tanımlı iş akışında (BP 3849 kodlu) “HİİB/Hİİ sahibi firmalar belge/izin süresi (ek süre dahil) sonundan itibaren bir ay içerisinde, belirlenen bilgi ve belgelerle birlikte, belge/izin taahhüdünü kapatmak için EB/İdare'ye ilgili sistem üzerinden müracaat ederek taahhütlerini kapatırlar.” ifadesi yer almaktadır.

Belge/izin taahhüdünü kapatmak için sistem üzerinden müracaat edilmesi mümkün değildir. Hariçte işleme rejimi kapsamında bu şekilde bir sistem bulunmamaktadır.

Anılan tanımın “Hariçte işleme izin belgesi sahibi firmaların, belge süresi (ek süre dahil) sonundan itibaren 1 ay içerisinde belirlenen bilgi ve belgelerle birlikte Ekonomi Bakanlığınca (İhracat Genel Müdürlüğü) belirlenen ilgili bölge müdürlüğüne; hariçte işleme izni sahibi firmaların ise izin süresi (ek süre dahil) sonundan itibaren 1 ay içerisinde belirlenen bilgi ve belgelerle birlikte izni veren bölge müdürlüğüne belge/izin taahhüdünü kapatmak için müracaat etmeleri gerekmektedir” olarak değiştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3.6.6. “Taahhüt Kapatma Talebinin Değerlendirilmesi” tanımlı iş akışında (BP 3852 kodlu) “HİİB/Hİİ sahibi firmalar belge/izin süresi (ek süre dahil) sonundan itibaren bir ay içerisinde, belirlenen bilgi ve belgelerle birlikte, belge/izin taahhüdünü kapatmak için EB/İdare'ye ilgili

sistem üzerinden müracaat ederek taahhütlerini kapatırlar.” ifadesi yer almaktadır.

Belge/izin taahhüdünü kapatmak için sistem üzerinden müracaat edilmesi mümkün değildir. Hariçte işleme rejimi kapsamında bu şekilde bir sistem bulunmamaktadır.

Anılan tanımın “Hariçte işleme izin belgesi taahhüdünü kapatma esnasında ilgili bölge müdürlüğü (Ekonomi Bakanlığına bağlı) firmaların gönderdiği listeler ile hariçte işleme izin belgesinde kayıtlı bilgileri karşılaştırır. İlgili bölge müdürlüğü ihraç edilen eşyanın (fire dahil) ithal edilen işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanıldığının ve ihracat ile ithalat işlemlerinin hariçte işleme izin belgesinde belirtilen şartlara uygun olarak gerçekleştirildiğinin tespiti halinde, belgeyi kapatarak Ekonomi Bakanlığına ve ilgili firmaya bilgi verir ve kapatma formunu tanzim ederek Ekonomi Bakanlığına gönderir.

Hariçte işleme izni taahhüdü ise, izni veren ihracatçı birlikleri genel sekreterliğince kapatılır ve Bakanlığa ve ilgili firmaya bilgi verilir.” olarak değiştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3.6.7. "Taahhüt Kapatılması" tanımlı iş akışında (BP 3854 kodlu) “Hariçte işleme kapsamındaki taahhüt kapatılarak ilgili sisteme işlenir ve beyanname üzerinde de bu kapsamda değişiklik yapılır.” ifadesi yer almaktadır. Hariçte işleme rejimi kapsamında bu şekilde bir sistem bulunmamaktadır.

Anılan tanımın “Hariçte işleme izin belgesi taahhüdü, belgede belirtilen şartlara uygun olarak ilgili bölge müdürlüğü tarafından kapatılır. Hariçte işleme izni taahhüdü ise, izni veren ihracatçı birlikleri genel sekreterliğince kapatılır ve Bakanlığa ve ilgili firmaya bilgi verilir.” olarak değiştirilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3.6.8. "Süre Uzatım Uygunluğunun Kontrol Edilmesi" tanımlı iş akışında (BP 4199 kodlu) “Sistem üzerinden hariçte işleme izin süresine yönelik uzatım talebi uygunluğu kontrol edilir.” denilmektedir. Hariçte işleme rejimi kapsamında hariçte işleme izin süresine yönelik bu şekilde bir sistem bulunmamaktadır.

3.7. Gümrük Kontrolü Altında İşleme ile ilgili görüşler:

Bakanlık Makamının 21.05.2012 tarihli ve 2012/44 sayılı Onay’ı ile uygun bulunan “Gümrük İdarelerinin Standardizasyonu Eylem Planı”nın 2.2 no.lu; “Tescil ve onay işlemlerinin sistem tarafından yerine getirilerek, muayene işlemleri dahil tüm işlemlerin tek memur eliyle yürütülmesi” eylemi çerçevesinde “BİLGE Sisteminde Tescil ve Onay Aşamalarının Birleştirilmesi Uygulaması” 23.05.2017 tarihi itibarıyla tüm Gümrük Müdürlüklerine yaygınlaştırılmıştır. Bu nedenle, söz konusu iş akışlarında tescil ve kabul aşamalarının tek işlem olarak gösterilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, 3 Seri No.lu Gümrük Genel Tebliği (Gümrük Kontrolü Altında İşleme)'nin 6 ncı maddesinde yer alan “İkincil işlem görmüş ürünler”e ilişkin iş akışlarının da söz konusu şemaya eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3.8. Konteyner Takip ile ilgili görüşler:

16.04.2005 tarihli, 25788 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 1972 Konteynerlerle İlgili Gümrük Sözleşmesi’nin ve Geçici İthal Sözleşmesi’nin Konteynerlerle İlgili Hükümlerinin Uygulanmasına Dair Yönetmelik uyarınca konteynerlere ilişkin işlemler, “Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu” ve “Çıkış Konteyner Kayıt ve Takip Formu” ile gerçekleştirilmektedir.

“Konteyner Takip” başlığı içerisindeki iş akışlarının hangi forma ilişkin olduğu belirtilmemekle birlikte iş akışında yer alan bilgilerden “Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu”na ilişkin olduğu değerlendirilmektedir. Bu kapsamda, iş akışlarının Giriş Konteyner Kayıt ve Takip Formu” ve “Çıkış Konteyner Kayıt ve Takip Formu” olarak iki ayrı başlık altında oluşturulması gerektiği değerlendirilmektedir.

3.9. Taşıt Takip Programları Çerçevesinde İş Akışlarına İlişkin Genel Değerlendirme:

İş akışları içerisinde 1 No.lu Taşıt Takip Programı ve 2 No.lu Taşıt Takip Programına ilişkin iş akışlarının yer almadığı görülmekte olup, söz konusu programlar kapsamında yapılan işlemlere ilişkin olarak da iş akışlarının oluşturulmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

3.10. Taşıt Takip Programı 1-2 Yazılım Gereksinimleri ile ilgili görüşler:

Söz konusu dosyanın “3 Taşıt Takip Programı İş Süreçleri” başlığı içerisinde yer alan bilgilerin ilgi (b)’de kayıtlı yazımızda belirtilen kapsamda düzeltilmesi gerekmektedir.

3.11. BİLGE Gümrük İyileştirme Önerileri ile ilgili görüşler:

Öneriler içerisinde yer alan taşıtla ilgili tüm programların tek bir arayüz üzerinde gerçekleştirilmesinin, işlemlerin daha sağlıklı gerçekleştirilebilmesine ve tüm programların bir arada toplanmasına imkan sağlayacak olması nedeniyle uygun olacağı değerlendirilmektedir.

4. Gümrük İdareleri Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

Tek Durakta Kontrol Projesi, kara hudut kapılarında, yolcuların ve yük taşıyan araç ve sürücülerin gümrük hizmeti verilmesine ilişkin tüm işlemleri ile diğer kurum ve kuruluşların mevzuatlarından kaynaklanan bazı kontrollerin koordineli bir şekilde aynı yer ve zamanda yapılabilmesini sağlamak amacıyla yürütülmektedir. Projenin tamamlanması halinde, kara hudut kapılarımıza gelen araçları tek duraklı bir yapı karşılayacak olup; aracın hızlı plaka okuma sisteminden geçerek durmaksızın kara kapısı sahasına girişini müteakiben ağırlığının tartılması ve tartım bilgilerin elektronik olarak gümrük idaresine sağlanması ile birlikte aynı anda ve aynı peronda hem tescil ve muayene hem de pasaport işlemleri tamamlanacaktır. Eşyanın risk analizi, ihbar ve şüphe halleri sonucunda kırmızı hatta yönlendirilmediği

durumlarda tescil işlemi belge kontrolü üzerinden sonuçlandırılarak eşya ve sürücünün sahadan çıkış işlemleri tamamlanacaktır. Bu itibarla;

4.1. TIR Giriş ve TIR Çıkış diyagramlarında yer alan “Pasaport Kontrolünün Yapılması” adımının Tescil aşamasından önceye alınmasının,

4.2. Plaka Tanıma Sistemi’nin (PTS) 2017 yılı içinde tamamlanması ve araç plakalarının sistem aracılığıyla saha girişi ve saha çıkışında otomatik olarak okunması öngörüldüğünden TIR Giriş, TIR Çıkış, Yolcu Salonu Giriş ve Yolcu Salonu Çıkış diyagramlarının buna göre düzenlenmesinin,

4.3. Kantar bilgilerinin elektronik olarak gümrük idaresine aktarılması sağlandığı için TIR Giriş ve TIR Çıkış diyagramlarındaki “Araç tartımının yapılması” kutularının altındaki “kantara fişi”nin kaldırılmasının,

4.4. TIR Giriş diyagramında yer alan “Mobil uygulamalar” kutusunun altına mühür/halat kontrol bilgisinin eklenmesinin,

4.5. TIR Giriş diyagramında yer alan “Araç tartımının yapılması” adımından sonraki “Taşıt Plaka Kaydı” adımının kaldırılmasının,

4.6. BİLGE Sisteminde tescil ve onay aşamalarının 23.05.2017 tarihi itibarıyla tüm gümrük idarelerinde birleştirildiği ve bu tarihten sonra tescil edilen beyannamelerde tescil anında otomatik olarak onay (kabul) işlemi de gerçekleştirildiğinden İhracat ve Serbest Dolaşıma Giriş diyagramlarında beyannamenin kabul edilmesi adımının kaldırılmasının,

4.7. Beyanname kapsamı eşyanın ihtisas gümrüğü uygulamasına tabi eşya olması halinde BİLGE sistemine bu yönde uyarı mesajı konulmasının,

4.8. Hem sınır kapılarından giriş hem de serbest dolaşıma giriş aşamalarında diğer kurumlar tarafından yapılması gereken kontroller bulunması halinde BİLGE Sistemine bu yönde uyarı mesajı konulmasının,

Uygun olacağı düşünülmektedir.

5. Gümrük Kıymeti ve Vergilendirme Unsurları Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

5.1. Kıymet Veri Bankası Yazılım Gereksinimleri Özellikleri Dokümanı ile ilgili görüşler:

5.1.1. “2.3.2 Periyodik Güncellenen Veriler” başlığı altında yer alan KVB’de periyodik olarak güncellenen veriler kısmından çay, dokuma kumaş, örme kumaş, iplik, hurma ve şekerin; ‘KVB’de bilgisi tutulan diğer veriler’ olarak tasnif edilen eşyaların ise tamamının dokümandan çıkartılması gerekmektedir.

5.1.2. “4. Fonksiyonel Gereksinimler” başlığı altında yer alan fonksiyonlardan 5 nolu fonksiyondan sonraki fonksiyonlar ile “5. Entegrasyon ve Diğer Fonksiyonel Gereksinimler” başlığı Kıymet Veri Bankası ile ilgili olmayıp KDS sistemi altında Kıymet sekmesi altında

değerlendirilmelidir. Bu maddelerde bahsi geçen ihracat-ithalat değerleri, ortalama kıymet değeri gibi sorgulara ait veriler için Kıymet Veri Bankası kullanılmamaktadır. Söz konusu veri bankasında yayımlanan veriler gümrük idareleri tarafından referans değerler olarak kullanılmakta olup yalnızca emsal niteliğinde olan bu veriler beyan edilen kıymetin detaylıca araştırılması yönünde karar verilmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Bu nedenle, altıncı maddeden itibaren sayılan fonksiyonların istatistiki bilgileri sorgulama ve depolama amacı için oluşturulan ayrı bir döküm programında yer alması gerektiği değerlendirilmektedir.

5.2. Tahsilat Takip Programı TTP Yazılım Gereksinimleri Özellikleri Dokümanı ile ilgili görüşler:

Tahsilat Takip Programı Projesinin "Uzlaşma Modülü"ne ilişkin Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı ile çalışmalar halen devam etmektedir. Bu sebeple, uzlaşma işlemlerine ilişkin bu aşamada herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır.

5.3. Uzlaşma İş Akışı Şeması ile ilgili görüşler:

Şemada yer alan "Gümrük Müdürlüğü" ifadesinin "Gümrükler Genel Müdürlüğü-Bölge Müdürlüğü" olarak, "nihai teklif tutanağı" ifadesinin de "uzlaşmanın vaki olmamasına ilişkin tutanak" olarak değiştirilmesi gerekmektedir.

5.4. Teminat İş Akışı Şeması ile ilgili görüşler:

Konuya ilişkin, Maliye Bakanlığı ile Bakanlığımız koordinasyonunda "Teminat İşlemlerinin Elektronik Ortama Aktarılması" adlı proje yürütülmekte olup, teminat işlemlerine ilişkin iş akışları söz konusu çalışmaların tamamlanmasını müteakip bildirilebilecektir. Bu nedenle, bu aşamada teminat iş akışı şemasına dair herhangi bir değerlendirme yapılmamıştır.

6. Dahilde İşleme Rejimi Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

6.1. "Dahilde İşleme-İzin", "Dahilde İşleme-Önceden İthalat" ve "Dahilde İşleme-Önceden İhracat" başlıklı iş akış şemaları, tespit edilen noksanlık ve yanlışlıklar çerçevesinde güncellenerek Ek-3'te gönderilmektedir.

6.2. 2006/12 sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliğinin 9 uncu maddesinin "(1) Dahilde işleme izin belgesi, kapatma müracaatından sonra veya belge süresi içerisinde revize edilebilir..." hükmünü amirdir. Bu çerçevede, belge ya da iznin belirli şartlar altında revize edilmesinin iş akış şemalarındaki herhangi bir aşamada mümkün olması nedeniyle revize işlemlerine ve beyannamelerin statülerinde gerçekleşen değişikliklere ilişkin herhangi bir güncelleme

yapılmamıştır.

7. Antrepo Rejimi ve Serbest Bölgeler Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

7.1. “R.06B.YazılımGeliştirmeProjesiDetaylıProjePlanı_Dokümanı_v1.0”,
“R.03.Veritabanı_ve_Veri_Gereksinimleri_Dokümanı.v.1.0”,
“R.07.YazılımÖnTasarım_Dokümanıv1.0” klasörleri altında yer alan dosyalar ile
“R.05.Entegrasyon_Dokümanı_v1.0”, “R.08.MetaveriVeri_Dokümanı.v.1.0”,
“R.10.Networkİhtiyaçları_Dokümanı v1.0”, “R.09.Güvenlikİhtiyaçları_Dokümanıv1.0”,
“R.04.Arayüz_Gereksinim_Özellikleri_Dokümanı_v1.”,
“R.02.Donanım_Gereksinimleri_Dokümanı_v1.0”

adlı dosyalar tamamen teknik belgeler olduğundan söz konusu dosyalara ilişkin Genel Müdürlüğümüz görev alanı itibariyle bildirilecek bir husus bulunmadığı mütalaa edilmektedir.

7.2. “R.01.Yazılım Gereksinim Özellikleri Dokümanı (SRS) v1.0” klasöründe yer alan;

7.2.1. “Referans Verileri.SRS.v1.0” dosyasıyla ilgili olarak; referans verileri sisteminin halihazırda Genel Müdürlüğümüzce gümrüksüz satış mağazalarına ilişkin teminat (GDS teminat türü) tanıtımında kullanıldığı dikkate alındığında mezkur dosyaya gümrüksüz satış mağazalarına ilişkin teminat tanıtımının da ilave edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

7.2.2. “ÖZBY.SRS.v1.0” dosyasıyla ilgili olarak;

7.2.2.1. “2.3.3 Özet Beyan Ne Zaman Verilmelidir” başlığının altında yer alan tablonun denizyolu taşımacılığı kısmının 3 üncü satırının Gümrük Yönetmeliği 67 nci madde uyarınca yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

7.2.2.2. “3.4 İlgili İş kuralları” başlığının altında yer alan tablonun ‘Özet Beyan Ekler’ bölümünün; ilgi (b)’de kayıtlı yazımızda da belirtildiği üzere, 3/7/2017 tarihinde özet beyana orijinal manifesto veya konşimentonun eklenmesinin yürürlükten kaldırıldığı, dolayısıyla manifestonun elektronik ortamda alınacağı dikkate alındığında konunun yeniden gözden geçirilmesi; ‘Özet Beyanın Sisteme Girilmesi’ bölümünün Gümrük Yönetmeliği 63/3 üncü maddesi uyarınca yeniden düzenlenmesi, ‘Çıkış Bildirimi’ bölümlerinin Gümrük Yönetmeliği 437 nci maddesinde yapılan değişiklikler uyarınca yeniden düzenlenmesi gerekmektedir.

7.2.2.3. İlgi (b)’de kayıtlı yazımızda da belirtildiği üzere, “Manifesto Eksikliği”, “Manifesto Fazlalığı” yerine sırasıyla “Özet Beyan Eksikliği”, “Özet Beyan Fazlalığı” ifadelerine yer verilmesi gerekmektedir.

7.2.3. “KDS.SRS.v.1.0” dosyasında yer alan “Kurumun İsteddiği Diğer Sistem” kısmı dikkate alındığında YGM Sisteminin de istatistiki veri hazırlayan bu sisteme dahil edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

7.2.4. “ANTREPO.SRS.v.1.0” dosyasıyla ilgili olarak;

7.2.4.1. Söz konusu dosyanın Antrepo Sistemini anlatan bölüm olduğu; ancak sistemin amacının ambara giriş / çıkış, ambar ek süre ve tutanak işlemlerini kapsadığı; bahsi geçen işlemlerin özet beyan sisteminde eşyanın geçici depolama yeri hareketleriyle ilişkili olduğu; dolayısıyla başlık ve amacın birbiriyle örtüşmediği değerlendirilmektedir.

7.2.4.2. İçeriğinin incelenmesinden, ilgi (a) yazınız eki şartnamede ifade edilen “Depolama (Geçici, Antrepo) İşlemleri Sistemi”nin kastedildiği değerlendirmekte olup bu kapsamda ilgi (b) yazımızda belirtilen görüşlerimizin dikkate alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

7.2.4.3. Antrepoya eşya giriş ve antrepodan eşya çıkış işlemlerinin Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri Sisteminden takip edildiği ve BİLGE Detaylı Beyan Modülü antrepo beyannamesi tarihçesinden sorgulanabildiği; sistemde yapılan düzenlemeler hakkında Yeni BİLGE Grubu Firma yetkilileri ile yapılan toplantılarda Dairemizce bilgi verildiği ve “IS_AKIS_SEMALARI” klasöründe bu bilgilerin iş akışında gösterildiği dikkate alındığında antrepo rejimi kapsamındaki beyanname sürecine ilişkin bu tür işlemlerin YGMS ve Detaylı Beyan Sistemlerinde bulunmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir.

7.2.4.4. Bu bilgiler ışığında Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Genel Müdürlüğümüzün görüşleri alınmak suretiyle antrepo sistemi dosyasının yeniden ele alınması gerektiği değerlendirilmektedir.

7.3. “IS_AKIS_SEMALARI” klasöründe yer alan;

7.3.1. Özet Beyan Varış İşlemleri dosyasıyla ilgili olarak; süre kontrolü fiziki muayeneden bağımsız olduğundan iş akışının süre kontrolüne ilişkin kısmının yeniden ele alınmasının;

7.3.2. Denizyolu Çıkış dosyasıyla ilgili olarak; çıkış bildirimi onayı gemi gittikten sonra yapıldığından bu kısmın yeniden düzenlenmesinin;

7.3.3. Denizyolu Giriş dosyasıyla ilgili olarak; Gemi Takip Programına “Denizyolu Genel Bildirim Formu”nun da elektronik ortamda iletildiğine ilişkin bilgi yer almasının, varış bildirimi onayının tahliye müsaadesi anlamına geldiği dikkate alınarak “tahliye müsaade kağıdı” ifadesinin iş akışından çıkarılmasının, fiziki kontrol her zaman X-Ray’e sevk şeklinde yapılmadığından bu kısmın yeniden değerlendirilmesinin;

7.3.4. Elleçleme dosyasıyla ilgili olarak; “Eksiklik/Fazlalık Nedeni Belgelendirildi mi?” sorusu ile ilgili olarak; antrepoya eşya giriş ve antrepodan eşya çıkış işlemlerinde olduğu gibi antrepodaki elleçleme işleminin de Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri Sisteminden takip edildiği dikkate alındığında; iş akışında, ‘elleçleme işleminin yapılması’ adımıyla sonra antrepodaki elleçleme işlemleri için YGMS’de elleçleme sayım tutanağı düzenlendiği hususuna da yer verilmesinin;

7.3.5. Havayolu Giriş dosyasıyla ilgili olarak; 1/11/2017 tarihinde e-manifestoya geçileceğinden iş akışına bunun da ilave edilmesinin; “Doğrudan ihracat mı?” sorusu anlaşılamamış olup söz konusu ifadenin gümrük terimleri açısından yeniden gözden geçirilmesinin; geçici depolama yerine alınmaksızın aktarma yapılması için 48 saatlik süre

sınırı (2015/20 sayılı Genelge) bulunmakta olup 14 günlük süre çıkış özet beyan verilip verilmeyeceği ile ilgili bir süre olarak belirlendiğinden iş akışının ilgili kısmının buna göre yeniden ele alınmasının;

7.3.6. Havayolu Çıkış dosyasıyla ilgili olarak; 1/11/2017 tarihinde e-manifestoya geçileceğinden iş akışına bunun da ilave edilmesinin, çıkış bildirimi onayı eşya çıkış ile ilgili son işlem olduğundan çıkış bildirimi onayından sonraki aşama anlaşılamamış olup bu kısmın açıklığa kavuşturulmasının;

7.3.7. Geçici Depolama dosyasıyla ilgili cevabının “Evet” olması durumuna ilişkin iş akışı oluşturulmadığı anlaşılmakta olup iş akışında bu duruma da yer verilmesinin;

7.3.8. “Geçici Depolama Süre Uzatımı” dosyasında yer alan “Süre uzatımı alınmamış ve 20/45 gün süresi geçmiş eşya için detaylı beyan açılmaz” ifadesiyle ilgili olarak süre durduran bir durum olmadıkça beyannamenin işlemleri devam ederken de 20/45 günlük sürenin geçebileceği göz önünde bulundurulduğunda mezkur ifadenin “Süre uzatımı alınmamış ve 20/45 gün süresi geçmiş eşya için detaylı beyan açılmaz/detaylı beyan işlemleri devam ettirilmez” şeklinde değiştirilmesinin;

7.3.9. “Transit ile Giden Eşya” dosyasıyla ilgili olarak; ‘Yapılan Saha Ziyaretleri, Süreç Doğrulama Görüşmeleri ve Sahadan Gelen Anket Değerlendirmeleri Sonucunda elde edilen tespitlerin Genel bir Değerlendirme ve Özeti’ bölümünde belirtilen tespitlerimizde de belirtildiği üzere; Gümrük Statü Belgesi, yükümlünün talebi doğrultusunda gümrük idarelerince düzenlenmekte olup diyagramda yer alan doğrudan Gümrük Statü Belgesinin aranması yerine serbest bölgedeki diğer iş akışlarında olduğu diyagrama Gümrük Statü Belgesi düzenlenecek mi sorusunun eklenmesinin;

7.3.9. Serbest bölgelerle ilgili dosyalarda yer alan koridorla ilgili dipnotlara Mersin Serbest Bölge özelinde olduğu ifadesinin de eklenmesinin;

uygun olacağı değerlendirilmektedir.

7.4. “BİLGE Gümrük İyileştirme Önerileri v1.0” adlı tablonun;

7.4.1. ‘Yapılan Saha Ziyaretleri, Süreç Doğrulama Görüşmeleri ve Sahadan Gelen Anket Değerlendirmeleri Sonucunda elde edilen tespitlerin Genel bir Değerlendirme ve Özeti’ bölümünde yer alan;

7.4.1.1. “Serbest Bölge İşlemleri” bölümünde belirtilen konularla ilgili olarak mevzuat değişikliği gerektirecek bir husus olmadığı değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, tek pencere kapsamında serbest bölge işlem formları beyanname ile ilişkilendirilmekte ve sorgulanabilmekte olup “IS_AKIS_SEMALARI” klasöründe serbest bölge iş akışlarında bu husus görülmektedir. Gümrük Statü Belgesi de, Gümrük Kanunun 155 inci maddesinin dördüncü fıkrasında “İlgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan bir belge verebilirler.” olarak tanımlanmaktadır. Bu itibarla, Gümrük Statü Belgesi, serbest bölge işlemlerinde her durumda düzenlenen bir belge

olmayıp yükümlünün talebi doğrultusunda gümrük idarelerince düzenlenmektedir. Ayrıca, Gümrük Yönetmeliğinin 69 no.lu ekinde yer almaktadır. Bu bilgiler ışığında Gümrük Statü Belgesinin elektronik ortama nasıl alınabileceği hususunun Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığınca değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir. Mersin Serbest Bölge Gümrük Müdürlüğünde pilot olarak uygulanan Serbest Bölge Giriş-Çıkış Programında 5000 USD altı ihracat işlemleri tutulmakta olup söz konusu program tüm serbest bölge işlemleri yapan diğer gümrük müdürlüklerine yaygınlaştırılacaktır. “IS_AKIS_SEMALARI” klasöründe serbest bölge iş akışlarında bu hususlara da yer verilmiştir. Üretim takip formlarının elektronik ortama alınması ise Ekonomi Bakanlığı görev alanında bulunduğundan konunun anılan Bakanlıkça değerlendirilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

7.4.1.2. “Stok Kayıtları” bölümünde belirtilen konularda Genel Müdürlüğümüzü ilgilendiren yönüyle yönetmelik değişikliği hazırlanarak Başbakanlığa sevk edilmiş bulunmaktadır. Bu kapsamda Tasfiye Hizmetleri Genel Müdürlüğünün de konuyla ilgili değişiklikleri bulunmaktadır. Yönetmelik değişikliği çalışmaları Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına aktarılmış olup stok kayıtlarının ne şekilde sisteme aktarılacağı konusu anılan Başkanlıkça değerlendirilmektedir.

7.4.1.3. “Geçici Depolama Giriş ve Çıkışları” bölümünde belirtilen hususların, Gümrük Yönetmeliğinin 78 inci maddesinin üçüncü fıkrası ve 94 üncü maddesinde yer alan “Gümrük memuru, geçici depolama yerine alınan eşya için kendisine verilen ve üzerinde özet beyan numarasının yer aldığı boşaltma listesi ile özet beyan bilgilerini karşılaştırarak geçici depolama yeri giriş işlemlerini onaylar. Bu onay sonrasında boşaltma listesi ilgili işletme personeli tarafından muhafaza edilir.”, “Gümrük işlemlerinin sistem üzerinde tamamlandığının anlaşılması üzerine bilgisayar sisteminde çıkış onayı verilerek eşya sahibi veya temsilcisine, eşyayı geçici depolama yerinden çıkarmasına izin verilir.” mevzuat hükümleriyle örtüşmediği değerlendirilmektedir.

7.4.1.4. “YGM Entegrasyonu” konusuyla ilgili olarak Dairemizi ilgilendiren antrepo rejimi kapsamında eşya girişi, çıkışı ve elleçleme konularında, Genel Müdürlüğümüzce yürütülen “Antrepo Rejiminin Sistemde Etkin İzlenebilirliği Projesi” kapsamında YGM ve BİLGE Sistemlerinde düzenlemeler yapılarak gerekli entegrasyonlar sağlanmıştır.

7.4.2. ‘GEREKSİNİM/İYİLEŞTİRME ÖNERİSİ’ bölümü Genel Müdürlüğümüzü ilgilendiren mevzuat değişikliği gerektirip gerektirmediği yönüyle değerlendirilmiş olup bu kapsamda söz konusu bölümde yer alan;

7.4.2.1. “Özet Beyan’ın kullanılma amacı güvenlik ve emniyet amaçlı risk analizlerini eşya yüklenmeden önce yapılması” önerisi ile ilgili olarak özet beyan için risk analizlerinin esas olmakla birlikte diğer durumlarda da mevzuat uyarınca risk analizleri yapılabilmeyle birlikte ilgi (b) yazımızda “Özet Beyan Risk Analizi” başlığında da belirtildiği üzere nihai değerlendirmenin Genel Müdürlüğünüzce yapılması gerektiği değerlendirilmektedir.

7.4.2.2. “Gümrüksüz satış mağazalarında düzenlenen eşya yollama kağıdı sistem üzerinden düzenlenmelidir.” ve “Sistemden düzenlenen eşya yollama kağıdı konusu eşya otomatik antrepo stoklarından düşmelidir.” öneri konularında sistemde düzenleme yapılabilmesini

teminen daha önce Genel Müdürlüğünüze bildirimde bulunulmuştur.

7.5. İlgili (a)'da kayıtlı yazınız eki "BİLGE Gümrük Projesi Yazılım Geliştirme Projesi Şartnamesi"nde belirtilen bazı sistem isimlerinin ilgili (c)'de kayıtlı yazınız eki dokümanlarda belirtilen sistem isimleri ile örtüşmediği anlaşılmaktadır. Örneğin, ilgili (a)'da kayıtlı yazınız ekinde "Depolama (Geçici, Antrepo) İşlemleri Sistemi" adıyla yer alan sistemin ilgili (c)'de kayıtlı yazınız ekinde "Antrepo Sistemi" olarak geçtiği görülmektedir. BİLGE Gümrük Projesine ilişkin dokümanlarda karışıklığa neden olmayacak şekilde aynı ifadelerin kullanılmasının uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

8. Gümrük Muafiyetleri Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

8.1. Bedelsiz İthalat ile ilgili görüşler:

Kullanılmış motorlu ve motorsuz nakil vasıtalarının ve kullanılmış ev eşyasının muaf ithali için öngörülen iş akış şemasında her ne kadar takrir belgesine yer verilmişse de, söz konusu ithalat işlemlerinde hangi belgelerin talep edileceğine ilişkin 2 Seri No'lu Gümrük Muafiyeti Tebliği'nin 8. ve 14. maddelerinde takrir belgesine yer verilmemiştir. Takrir belgesi, diplomatik muafiyetler kapsamında ithal edilen ev eşyası ve motorlu araçlar için öngörülmekte olup, bedelsiz nakil vasıtası ve kullanılmış ev eşyası ithalinde bu belgenin ibrazı gerekmediğinden söz konusu iş akışı şemasından takrir belgesinin çıkarılması gerekmektedir. Bununla birlikte, aynı iş akışı şemasında her ne kadar gümrük vergileri ödenen kullanılmış motorlu nakil vasıtaları ve gümrük vergilerinden muaf tutulan kullanılmış ev eşyasının ülkeye geçici girişi öngörülmüşse de, söz konusu araç ve eşya serbest dolaşıma girmektedir. Bu nedenle, iş akışı şemasından ülkeye geçici olarak giriş aşamasının çıkarılması gerekmektedir.

8.2. Diplomatik Araç İthalatı ile ilgili görüşler:

Diplomatik muafiyetler kapsamında diplomatik üye ile idari ve teknik personel tarafından muaf ithal edilmek istenilen özel araçlar ile ilgili elçilik veya muafiyet hakkı tanınmış misyon şefleri veya heyet başkanları tarafından tanzim edilmiş ve Dışişleri Bakanlığınca onaylanmış takrir belgesine istinaden gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edilmesi gerektiğinden, söz konusu iş akışı şemasında yer alan "ihraç izin belgesi"nin "takrir" olarak değiştirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, ihraç izin belgesinin diplomatik muafiyet kapsamı araç ve eşyanın ihracında ibraz edilmesi gerekmekte olup, Genel Müdürlüğümüze iletilen dokümanlar arasında diplomatik muafiyetler kapsamı araç ve eşyanın ihracına ilişkin herhangi bir iş akışı şemasının yer almadığı anlaşılmıştır. Diğer taraftan, diplomatik muafiyetler kapsamında yurda giren araç ve eşya gümrük vergilerinden muaf olarak ithal edildiğinden, söz konusu iş akış şemasında yer alan "Araçın gümrük vergisinden, eşyanın gümrük vergilerinden muaf serbest dolaşıma girmesine izin verilmesi" aşamasının "Araçın ve

eşyanın gümrük vergilerinden muaf olarak yurda sokulması" şeklinde değiştirilmesi; bununla birlikte, söz konusu iş akışı diplomatik muafiyet kapsamında araç ve eşya ithali için düzenlendiğinden, iş akış şemasının isminin de "Diplomatik Muafiyet Kapsamındaki Araç ve Eşya İthalatı" şeklinde değiştirilmesi gerekmektedir.

8.3. Engelli Araç Muafiyeti ile ilgili görüşler:

Engellilerin kullanımına mahsus özel tertibatlı araçların muafen ithali, ilgili mevzuatta öngörülen şartları haiz, kullanmaya yetkili olduğu araç cinsine göre "A" veya "B" sınıfı sürücü belgesi sahibi olan ve aracı bizzat kendisi kullanacak engelliler ile el ve ayak fonksiyonlarını yitirmiş engelliler için mümkün bulunmakta olup, söz konusu iş akış şemasında yer alan "V Sınıfı Ehliyetin" kaldırılması, söz konusu muafiyetten yararlanan farklı grupların olduğu göz önünde bulundurulduğunda, müracaat sırasında ibrazı istenilen belgeler için "Gerekli Belgeler" ifadesinin kullanılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

8.4. Engelli Aracı Veraset İşlemleri ile ilgili görüşler:

Söz konusu iş akışının Gümrükler Genel Müdürlüğü'nde gerçekleştiği ifade edilse de, iş akışına konu işlemler yetkili gümrük idaresinde gerçekleştirilmektedir.

8.5. Yatırım Teşvik İzni ile ilgili görüşler:

Öncelikle, yükümlünün başvurusunun Tek Pencere Sistemi (TPS) aracılığıyla Ekonomi Bakanlığına iletildiğinin iş akışı şemasında yer alması gerekmektedir. Söz konusu iş akış şemasında yer alan "İzin Belgesinin Alınması" ifadesinin "Yatırım Teşvik Belgesinin Alınması" şeklinde değiştirilmesi ve söz konusu işlemin Ekonomi Bakanlığı'nca gerçekleştirildiğinin iş akışına yansıtılması gerekmektedir. Bununla birlikte, "Yatırımın Kontrol Edilmesi" aşaması da, yatırım teşvik belgesinde yatırım için öngörülen yatırım süresinin sonunda Ekonomi Bakanlığının ilgili personeline yatırım yerinde yapılan incelemeyi işaret etmekte olup, bu süreç ve inceleme sonunda "Taahhüt Yerine Getirildi mi?" sorusunun cevabı da Ekonomi Bakanlığınca verilmektedir. Taahhüdün yerine getirilmemesi durumunda öncelikle Ekonomi Bakanlığınca "Belge İptal Edilmekte" olup, belgenin iptali sonrasında gümrük müdürlüğü tarafından "Destek Unsurlarının Geri Alınması"na yönelik tahsilat işlemleri başlatılmaktadır. Taahhüdün yerine getirilmesi durumunda ise yine Ekonomi Bakanlığınca "Belgenin Tamamlama Vizesi Yapılmakta" olup, bundan sonra devir işlemlerine ilişkin herhangi bir inceleme gümrük müdürlüğünce yapılmamaktadır. Devir işlemleri, taahhüdün yerine getirilmediğinin (veya Yatırım Teşvik Mevzuatında öngörülen izinsiz satış, vb. gibi iptal nedenlerinden birinin gerçekleştirilmediğinin) tespiti halinde "Belgenin İptal Edilmesi" sonucunda, geri alınacak destek unsurlarının tespiti aşamasında devreye girmekte olup, 6183 sayılı Kanun kapsamında hangi makine ve teçhizat için tahsilat yapılacağı devir listeleri incelenerek gümrük müdürlüğünce yerine getirilmektedir. Diğer taraftan, taahhüdün

yerine getirilmesi durumunda teşvik belgesi sahibi firma için herhangi bir müeyyide uygulanmadığından "Vergilerin Tahsil Edilmesi" aşamasının iş akışı şemasından çıkarılması gerekmektedir.

8.6. Hızlı Kargo Giriş ve Hızlı Kargo Operasyon İşlemleri ile ilgili görüşler:

Hızlı kargo girişe ilişkin iş akışı şemasında, her hızlı kargo operatörüne otomatik barkod okuyucu ve bant sisteminin zorunlu kılınmadığı ve operatörlerin farklı operasyon işlemlerine sahip olduğu göz önüne alındığında, belirli bir hızlı kargo operatörünün baz alınmaması gerekmektedir. Diğer taraftan, söz konusu dokümanda Hızlı Kargo Operasyon İşlemlerine neden yer verildiği anlaşılamamıştır.

8.7. HIZLI KARGO.SRS.v.10 Belgesi ile ilgili görüşler:

Hızlı kargo yazılım gereksinimleri özellikleri dokümanında yer alan "Gümrük Muhafaza Görev Yönetmeliği" ifadesinin "2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı" olarak düzeltilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, hızlı kargo işlemlerine ilişkin hükümler, söz konusu Bakanlar Kurulu Kararı'nın 126, 127 ve 128'inci maddeleri çerçevesinde yürütülmektedir. Bununla birlikte, dokümanda geçen "Genel Müdürlük" ifadesi ise Gümrük Muhafaza Genel Müdürlüğü'nü değil Gümrükler Genel Müdürlüğü'nü ifade etmektedir.

8.8. EGM Yolcu Sorgulama.SRS.v.1.0 Belgesi ile ilgili görüşler:

EGM yolcu sorgulama yazılım gereksinimleri özellikleri dokümanında, kara hudut kapısından çıkış yapan yolcuların seyahat ettikleri ülkeden en az 3 gün (72 saat) geçmeden kara hudut kapısından dönmeleri halinde yolcular için öngörülen muafiyetin uygulanmayacağına yönelik 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı'nın mülga 59/2'nci maddesine yer verilmişse de, söz konusu mülga Karar hükmü, 01.09.2016 tarihli ve 29818 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2016/9117 sayılı Karar ile, "58, 59, 62 ve 63 üncü maddelerde bahsi geçen muafiyet, kara hudut kapısından giriş yapan yolcular için ayda en fazla 10 defa kullanılır" şeklinde değiştirilmiştir. Bu çerçevede, kara sınır kapısından giriş yapan yolcuların ayda 10 defa yolcu muafiyetinden yararlanma hakları bulunmakta olup, söz konusu dokümanın bu doğrultuda değiştirilmesi gerekmektedir.

9. Transit Rejimi Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

—

9.1. "R.01.Yazılım Gereksinim Özellikleri Dokümanı (SRS) v1.0" dosyasında yer alan "NCTS.SRS.v.1.0" isimli NCTS Yazılım Gereksinimleri Özellikleri Belgesinin yüklenici firma tarafından güncellenerek "NCTS.SRS.v.1.1" adlı dokümanın 20.07.2017 tarihinde gönderilmiş olmasından kaynaklanan kısıtlı süre sebebiyle sınırlı şekilde incelenebilmiş olup

tespit edilen hususlar "NCTS.SRS.v.1.1" dokümanı üzerinde açıklamaları ile birlikte işlenerek ilişikte gönderilmektedir. (Ek-4)

9.2. "İş Akış Şemaları" dosyası transit rejimi itibarıyla incelendiğinde aşağıda yer verilen hususlar tespit edilmiştir:

9.2.1. İş akışlarında "NCTS tescil" başlıklı iş akışının eksik tasarlandığı, söz konusu iş akışında "Tren İhracat Transit işlemleri" ibaresinin yer aldığı görülmüştür. Bahsi geçen iş akışının hareket gümrük idaresi işlemleri doğrultusunda revize edilmesi gerekmektedir.

9.2.2. Hareket Gümrük idaresi işlemleri bölümü altındaki iş akışında teminat işlemlerinin yer almadığı görülmüş olup, söz konusu iş akışının yeniden ele alınması gerekmektedir.

9.2.3. "NCTS sınır gümrüğü işlemleri" başlıklı iş akışında eşyanın ulusal transit rejimi kapsamında taşınması halinde sınır geçiş bildirimi yapıldığı görülmüştür. Ancak, eşyanın ulusal transit rejimi kapsamında sınır gümrük idaresine taşınması halinde varış gümrük idaresinde sınır geçiş bildirimi işlemi yapılmamakta olup olağan NCTS varış gümrük idaresi işleri yerine getirilmektedir. Söz konusu iş akışı bu doğrultuda düzeltilmelidir.

9.2.4. "NCTS Varış Gümrük İşlemleri" başlıklı iş akışında antrepo varışlı işlemlerde beyan edilen tüm antrepoların varış gümrük idaresine bağlı olmaması (beyannamede varış sapması yapılmak istenmesi) ve/veya transit süre sınırının aşılmış olması durumlarında varış bildirimi işlemi YGM tarafından yapılamamakta ve statü "YGM_NOT" olmaktadır. Bu durumda varış bildirimi işlemleri gümrük memurları tarafından tamamlanmaktadır.

9.3. "NCTS.SRS.v.1.1" dokümanında yer alan iş akışı diyagramları ile "İş Akış Şemaları"ndaki süreçlerinde farklılıklar tespit edilmiş ve bahsi geçen şemalarda uyumsuzluk çözümü, araştırma ve tahsilat süreçlerinin yer almadığı görülmüş olup, "İş Akış Şemaları"nın "NCTS.SRS.v.1.1" dokümanında yer verilen hususlar ile söz konusu doküman üzerindeki Genel Müdürlüğümüz güncellemeleri doğrultusunda yeniden tasarlanması gerekmektedir.

10. Eşyanın Menşei ve Fikri-Sınai Haklara ilişkin Mevzuat Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

10.1. *İş akış şemaları* içinde yer alan TCGB Muayene Kontrol diyagramı içinde **BP470** kodu altında "Beyanname Yerine Kullanılacak Belgeler:" kısmında 'Euro 1' ifadesine yer verildiği görülmüştür. Söz konusu ifadeden kasıt EUR.1 Dolaşım Belgesi ise söz konusu belge yalnızca menşe ispat belgesi olarak kullanılmakta olup, beyanname yerine kullanılması meri mevzuat çerçevesinde mümkün değildir.

10.2. *İş akış şemaları* içinde yer alan TCGB Muayene Kontrol diyagramı içinde **BP471** kodu

altında “Gerekli görülmesi Durumunda Beyanname Ekinde Sunulması Gereken Belgeler:” kısmında ‘1. Menşei Şahadetnamesi’ ifadesine yer verilmiş olduğu görülmüştür. Söz konusu ifade yerine ‘menşe ispat belgeleri’ gibi genel bir isim kullanılması veya “Menşe Şahadetnamesi, EUR.1 Dolaşım Belgesi, EUR-MED Dolaşım Belgesi, Form A vb.” gibi bir ifadenin kullanılmasının daha doğru olacağı düşünülmektedir.

10.3. *R.01.Yazılım Gereksinim Özellikleri Dokümanı (SRS) v1.0* klasörü içinde yer alan *DetaylıBeyan.SRS.v1.0* adlı dosyanın 45 inci sayfasında 150 nci satırda yer verilen “Menşei ülkesi tespit edilmelidir. AT ülkesi ise Menşe AB. Değilse menşe kaynak ülkesine atanmalıdır” ifadesi anlaşılammıştır. Bununla birlikte söz konusu dosyanın 74 üncü sayfasında 446 ncı satırda yer verilen “İhracat Beyannamesi ise, Hat Mavi veya Yeşil değilse ve statü Teslim Alınmış İse Ertelenmiş Kapatma seçimi aktif hale gelmelidir. Kıymet araştırması aktif hale gelmelidir, Menşe araştırması aktif hale gelmelidir.” ifadesi ile 456 ncı satırda yer verilen “Beyanname ihracat ise, Kıymet Araştırması ve Menşe Araştırması yapılamaz” ifadesinin çeliştiği değerlendirilmektedir.

10.4. *DetaylıBeyan.SRS.v1.0* adlı söz konusu dosyanın 129 uncu sayfasında yer alan “ 4.8 Entegrasyon ve Diğer Fonksiyonel Gereksinimler” başlığı altında ‘ATR ve Menşei belgelerinin Entegrasyonu ve Sorgulanması’ ifadesine yer verildiği görülmüştür. Söz konusu entegrasyonun ne şekilde gerçekleştirileceği anlaşılmamakla birlikte, Genel Müdürlüğümüzce Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) bünyesinde A.TR Dolaşım Belgesi ve menşe ispat belgelerinin elektronik ortamda onaylanması eylemine ilişkin çalışmalar yürütülmektedir.

10.5. *BİLGE Gümrük İyileştirme Önerileri v1.0* adlı dosyanın Dolaşım Belgeleri konulu 29 uncu satırının ‘Mevzuat Değişikliği’ kısmına “*Tebliğ veya benzeri idari düzenleme gerekebilir*”; ‘Değerlendirme’ kısmına ise “*Menşe ve Fikri Sınai Mülkiyet Hakları Dairesince, Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) bünyesinde A.TR Dolaşım Belgesi ve menşe ispat belgelerinin elektronik ortamda onaylanması eylemine ilişkin çalışmalar yürütülmektedir.*” ifadelerine yer verilmesinin uygun olacağı mütalaa edilmektedir.

10.6. İlgi (c)’de kayıtlı yazınız eklerinin incelenmesinde fikri ve sınai mülkiyet hakları ile ilgili olarak,

10.6.1. *İş akış şemaları* içinde yer alan FSMH diyagramı içinde **BP756** kodlu “ FSMH Başvurusu var mı?” iş akışının “FSMH Programında geçerli başvurusu var mı?” şeklinde değiştirilmesinin,

10.6.2. **BP772** kodlu “Eşyaya Bloke Konulması” iş akışında yer alan ifadelerin değiştirilerek,

bunun yerine **BP790** kodlu “Eşyanın Durdurulması/Askıya Alınması” iş akışında yer alan ifadelerin kullanılmasının,

10.6.3. **BP827** kodlu “Türk Patent ve Marka Kurumu’ndan Marka Tescili Var mı?” iş akışının ‘Türk Patent ve Marka Kurumu’ndan Tescili Var mı?’ şeklinde değiştirilmesinin,

10.6.4. **BP800** kodlu “Hak Sahibi Firmaya Bilgi Verilmesi” iş akışında yer alan ifadelerin değiştirilerek, bunun yerine **BP762** kodlu “Hak Sahibi veya temsilcisinin bilgilendirilmesi” iş akışında yer alan ifadelerin kullanılmasının,

10.6.5. Diyagram içinde belirtilen tüm sürelerin “iş günü” olarak değiştirilmesinin,

10.6.6. **BP790 kodlu** “Eşyanın Durdurulması/Askıya Alınması” iş akışında yer verilen 10 günlük sürenin, mer’i mevzuatta çabuk bozulabilir eşya için 3 iş günü diğer eşyalar için 10 iş günü olarak düzenlenmiş olduğu dikkate alınarak her iki süreyi de içerecek şekilde yeniden düzenlenmesinin,

10.6.7. **BP800** kodlu “Hak Sahibi Firmaya Bilgi Verilmesi” iş akışından sonra, hak sahibi tarafından, çabuk bozulabilir eşyalar hariç olmak üzere, 10 iş günü ek süre talebinin olup olmadığına ilişkin bir eylemin eklenmesinin daha doğru olacağı düşünülmektedir.

10.6.8. *R.01.Yazılım Gereksinim Özellikleri Dokümanı (SRS) v1.0* klasörü içinde yer alan FSMH. Srs adlı dosyanın 5 inci sayfasında yer alan “2. Gemi Takip Programı’nın Genel Tanımı” açıklamalarına bu bölümde yer verilmesi ve 2.2 nolu başlıkta yer alan arka plan açıklamalarında Gümrük Muhafaza Teşkilatına ilişkin açıklamaların yer alması anlaşılamamıştır.

Bununla birlikte, söz konusu dosyada merkezde görevli gümrük personeli tarafından yapılan işlemlerin gözardı edildiği tespit edilmiş olup; bu minvalde örneğin,

10.6.8.1. Dosyadaki 7 nci sayfada yer alan “3.2 Kullanıcılar” başlığı altına "Menşe ve FSMH Dairesi: Başvuru sorgulamalarını yapar, alıkoyma/durdurma kayıt ve takiplerini yapar, başvuru değerlendirmesi yapar, başvurulara bloke koyar" ifadelerinin eklenerek "Gümrük Memuru" kısmından "başvurulara bloke koyar" kısmının silinmesi gerekmektedir.

10.6.8.2. Dosyadaki 13 üncü sayfada yer alan “3.5 FSMH Temel Fonksiyonları” şemasına, 14 üncü sayfada yer alan "3.6 İlgili İş Süreçleri" kısmına ve 14 üncü sayfada yer alan “4. Fonksiyonel Alanlar” başlığı altında yer alan Şekil 4: FSMH Kullanım Durumları adlı şemaya merkezde görevli gümrük personeli tarafından ifa edildiği belirtilmek suretiyle "başvuru değerlendirme" fonksiyonunun eklenmesi gerekmektedir.

10.6.8.3. Söz konusu dosyada yer alan bütün alanlarda "yakalama" ifadesi yerine "durdurma" ifadesinin kullanılmasının daha doğru olacağı değerlendirilmektedir.

10.6.8.4. Söz konusu dosyanın 6 ncı sayfasında yer alan “3.1 Durum Kodları” başlığına ilişkin teknik bir değerlendirme yapılamamış ve "IS3MAH", "ETKISIZ", "PASIF", "SİLİNDİ" gibi anlaşılamamış olmakla birlikte bu bölümde yer alan sürelerin “iş günü” olarak değiştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

10.7. Gümrük Kanunu taslağının yasalaşması halinde iş akış şemaları klasörü içinde yer alan FSMH diyagramının değiştirilmesi gerekmektedir.

11. İthalat Rejimi Bakımından Yapılan Değerlendirmeler:

11.1. İş Akış Şemaları-Nihai Kullanım ile ilgili görüşler:

11.1.1. 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının Yaptırım başlıklı 9 uncu maddesinde;
"Nihai kullanıma konu eşyanın;

- a) Amacı dışında kullanımının söz konusu olması,
- b) Aldatıcı işlem ve davranışla, izin belgesi alınmadığı halde alınmış gibi gösterilerek indirimli veya sıfır oranında gümrük vergisi tatbik edilmesi,
- c) İzin belgesi alınmadan nihai kullanım hükümlerinden yararlanılması,

durumunda cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla gümrük vergileri tahsil edilir." denilmektedir. Mezkur madde hükmünde her ne kadar *cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla* diye belirtilse de uygulama da gümrük idarelerince herhangi bir ceza tahsil edilmemekte sadece teminat yükümlüye iade edilmemektedir. Bu kapsamda, teminatın iade edilmesi cezai bir işlem olmadığından ceza ile ilgili şema kaldırılmalıdır.

11.1.2. Aynı BKK'nın 6/3 maddesinde; "Gümrük idarelerince iznin verilmesinde göz önünde bulundurulmuş şartlardan birinde veya birkaçında değişiklik olduğunda izin belgesinde değişiklik yapılması, izin geçerlilik süresinin kısaltılması veya iptali mümkündür. Buna ilişkin düzenlemeler Müsteşarlıkça yapılır." denilmektedir. Uygulamada, iznin geçerlilik süresinin uzatılmasından çok kısaltılmasının talep edildiği dikkate alındığında, "süre uzatım" ifadelerinin "süre uzatım/kısaltılması" diye değiştirilmesinin daha uygun olacağı düşünülmektedir.

11.2. İş Akış Şemaları-Nihai Kullanım İzni ile ilgili görüşler:

11.2.1. Şemada, "Nihai Kullanım İzninin Verilmesi" sekmesi ile ithalatçılar için nihai izin belgesi ve nihai izin belgesi olarak iki ayrı izin belgesi ilişkilendirildiği görülmekle birlikte; nihai kullanım izni Gümrük Genel Tebliği (Nihai Kullanım)(Seri No:1)'in 5/5 inci maddesine göre Gümrük Yönetmeliğinin 30 no.lu ekinde yer alan "nihai kullanım izin belgesi" adındaki belge olup tek çeşittir.

11.3. İş Akış Şemaları-Serbest Dolaşıma Giriş ile ilgili görüşler:

11.3.1. Bakanlık Makamının 21/05/2012 tarihli ve 2012/44 sayılı Onayı ile uygun bulunan

Gümrük İdarelerinin Standardizasyonu Eylem Planının 2.2 no.lu Tescil ve onay işlemlerinin sistem tarafından yerine getirilerek, muayene işlemleri dahil tüm işlemlerin tek memur eliyle yürütülmesi maddesi kapsamında BİLGE Sisteminde Tescil ve Onayın Birleştirilmesi Uygulamasının 23.05.2017 tarihi itibarıyla tüm gümrük müdürlüklerine yaygınlaştırılması Müsteşarlık Makamının 16.05.2017 tarihli ve 24991587 sayılı Onayı ile uygun bulunmuştur.

Bu kapsamda, Gümrük Portal/Duyurular altında "Tescil ve Onayın Birleştirilmesi Uygulamasına ilişkin Kullanım Kılavuzu" yayımlanmış olup söz konusu Kılavuza göre gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

11.3.2. Mahrece İade Talebinin İncelenmesi - Onaylanmadı - TASFİYE sıralaması incelendiğinde; mahrece iadesi onaylanmayan her eşya tasfiye edilir anlamına gelmektedir. Halbuki, mahrece iade talebi onaylanmayan her eşya tasfiyeye yönlendirilmez.

11.3.3. "NCTS", "TIR" Transit beyannamesinin düzenlenmesi sekmesinde "TIR" ibaresinin kaldırılması gerekmektedir.

11.4. Yazılım Gereksinim Özellikleri Dokümanı- Detaylı Beyan ile ilgili görüşler:

11.4.1. Dokümanın “4.1.7:KD-BYS-007 – Beyannamenin Tescili ve Onayı” bölümü incelenmiş, ancak yazılım hakkında bilgi sahibi olunmadığından tam anlaşılamamıştır. Yine de, BİLGE Sisteminde Tescil ve Onayın Birleştirilmesi Uygulamasının 23.05.2017 tarihi itibarıyla tüm gümrük müdürlüklerine yaygınlaştırılmasının Müsteşarlık Makamının 16.05.2017 tarihli ve 24991587 sayılı Onayı ile uygun bulunduğu bir kere daha vurgulanmak istenilmiştir.

11.4.2. “BS 16 seçilmiş ise, bu BS ile doğru GTİP kullanılıp kullanılmadığı kontrol edilmelidir.” denilmektedir. Bilindiği üzere, BS-4 kodu sadece Gümrük Genel Tebliği (Serbest Dolaşıma Giriş) (Seri No: 15) kapsamı eşya için kullanılabilir. Daha önce GÜVAS üzerinden BS-4 kodunda beyan edilen eşya taranmış olup anılan Tebliğ haricindeki eşya ithalinde BS-4 kodu beyan edildiği anlaşıldığından, mümkünse, FG-BYS-003_TARİFE_ÇAĞRILMASI başlığı altına "BS 4 seçilmiş ise, bu BS ile doğru GTİP kullanılıp kullanılmadığı kontrol edilmelidir." şeklinde bir ifade eklenmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.